

რედაქცია: სოლოლაკზე, ბაღის ქუჩაზე, ბ. შინაგარე სახლში, № 33.

ხელის-მოწერა მიიღება რედაქციაში. ბარეზე მცხოვრებთათვის: ВЪ Тифлисъ. Въ редакцію „Дრონა“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა — 8 მ., ნახევარ წლისა — 5 მ., სამის თვის — 3 მ., ერთის თვისა — 1 მ.

ცალკე ნომერი ღირს შაურად.

დროშა

ყოველ დღე მოგზაბათს გარდა

ფასი განსჯადებისა: დროშაში ცხობთ ასოზე 1 კაპი; ხეფიქრულს ცეროთი — 5 კაპ., პატარათი — 4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწიროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილ მატერიაში. დაუბეჭდელი მატერია ვერც არ დაბრუნდება.

ცალკე ნომერი ღირს შაურად.

გვითხარ-გვოგბლის დღესასწაულის გამო, საგზაბათს, 23 ოქტომბერს, გაზეთი არ გამოვა.

განცხადება

მოგზაბათს, 24 ღვინობისთვის

ძართული ტრუპისაგან წარმოდგენილი იქნება ოფიცისის საზაფხულო თეატრში:

I კ ვ კ რ

ძომედია სამა მოქმედებად ბ. სუნდუკიანცისა.

II

უფ. მამსხნი წაიკითხავს იმერულ სცენებს;

ი. მ. ხელნიანის ქალი იმღერებს ქართულ სიმღერებს.

ბილეთები ისყიდება თეატრის კასსაში და ახნაურის მაღაზიაში, ბოლოვინის პროსპექტზე.

ღაიწყობა 7 1/2 საათზე.

უკლტონის „ამინისტის“ გაგრძელება, რედაქციისაგან დამოუკიდებელის მიზნების გამო, არ იბეჭდება.

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

კაბერბურლი, 18 ოქტომბერს. „მმართველობის მოაზრებაში“ გამოცხადებულია, რომ მთავრობას აუკრძალავს ცალკე ნომრების გაყიდვა გაზეთის „პეტერბურლის უწყებებისა;“ შინაგან საქმეთა მინისტრმა მაკოვმა გადაწყვიტა გაზეთის „სმოლენსკის უწყების“ მოსპობა.

თურქისტანის ლენერალ-ლუბერნატორმა წარუდგინა უმაღლესს მთავრობას თავისაგან შედგენილი პროექტი ტ. შ. უნტამდინ რკინის გზის გაყვანისა; ისმის, რომ მთავრობას მოსწონს ძაუფმანის წინადადება. აზიის პოლიტიკური საქმეების გამო, ძაუფმანი საჩქაროდ უნდა დაბრუნდეს თურქისტანში.

ლონდონი, 18 ოქტომბერს. გზ. „სტანდარში“ ქანდარიდამ იწერებინა, რომ ინგლისის ლენერალმა იუზმა განფანტა ტელატ-მილზისთან დაბანაკებული მილზის ჯარი; ამ განცხადებული შეტაკების დროს ინგლისელების მხრით ორი მოკლეს და 78 დაჭრეს. ძაბულში ჯერ-ჯერობით მშვიდობიანობა; როგორც ეტყობა, ინგლისის ჯარის ეშინიანთ; მაგრამ, თუ რისმეცხი იმედი მიეცათ ამბობენ, ხელ-ახლად აჯანყდებიანო.

სტამბოლი, 16 ოქტომბერს. მითხადფაშამ თხონა მისცა ხონთქარს სირიის ლენერალ-ლუბერნატორის თანამდებობილად დათხონისა; სულთანმა უარი უთხრა, ზოგიერთები ამბობენ, იმიტომ, რომ ლეიარდმა ურჩიაო, და ზოგს კი მიზნად ის გამოერება მოჰყავს, რომ ვითომც სულთანა ეშინიან, რომ დაითხონოს მითხად-ფაშა სამსახურილად, მაშინ ის სტამბოლში მოვაო და აქედამაც ველარ განვდევნიო. ხონთქარის სახალეში რამდენიმე პირი დაატუსადეს; სხვათა შორის დაჭერილია სულთანის გვარდიის უფროსი, რომელსაც აბრალევენ, ვითომც სულთანის წინააღმდეგ შეთქმულობაში მიეღოს მონაწილეობა.

სტამბოლი, 18 ოქტომბერს. ალბანის ჯარების მაგიერად, მსმალეთის მმართველობამ საბერძნეთის სამზღვარზე აზიელი ჯარები გაგზავნა.

კაბინი, 18 ოქტომბერს. ჩერნოგორიის ჯარები მრწანიცამდინ მივიდნენ; ხალხმა მორჩილება გამოაცხადა ჩერნოგორიის მთავრობისა.

კაბერბურლის ბიჩა, 18 ოქტომბერს (ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ბანკის ბილეთები:	მან. კაპ.
პირველი გამოცემის	— 94—25
მეორე — — —	— 93—50
მესამე — — —	— 93—37
მეოთხე — — —	— 92—87
აღმოსავლეთის პირ.	— 90—12
აღმოსავლეთის მეორე	— 91—12
აღმოსავლეთის, მესამე	— — —
ოქრო, 1/2 იმპერიალი	— 7—73
გირაოს ფურცელი	— — —
შინაგანი 5% სესხის ბილეთები	მან. კაპ.
პირველი სესხის	— 231—75
მეორე სესხის	— 225—50

1 მანეთი ღირს:	
ლონდონი — —	25—50 პენსი
ბამბურლი — —	217—55 ცენტი
პარიჟი — —	269—75 სანტიმი
ვენა — —	129—25 ჰფენიგი
ძაქასიის კერასინი	— — —

საქართველო

თავაჯდომარის მოვალეობა
მაგა ღაგაზაშიძე
(გაგრძელება*)

მამაო ბოლოჩინო, როდესაც სამღვდელთა შეიყარა ოფიცისში, და, შორილად მოსულგბ, გვეკითხებოდნენ აქაურ მათ ნაცნობებს ვინ ამოვირჩიოთ თავ-მჯდომარეთო, ჩვენ ყველამ თქვენი სახელი ვახსენეთ. ჩვენ გვეგონა, რომ თქვენ, როგორც განათლებულ კაცსა, ლიტერატურაში და ქიყანაში ცნობილს, საკმაოთ გექნებოდათ გონებითი და ზნეობითი ძალა ამ ყრილობის თავ-მჯდომარის მოვალეობისთვის. მაგრამ, სამწუხაროდ, გამოცდილებამ ბოლოს შეგვაცვლევინა ეს აზრი თქვენზე. თქვენ არც გონება გაგყვით, და არც მამულის და საქმის სიყვარული ამ მოვალეობის ასასრულებლათ.

მოგახსენოთ რა გვიძულებს, ჩვენდა-უნებურათ, გითხრათ თქვენ პირში ამ ნაირი უში სიტყვები.

თქვენ, როგორც თავ-მჯდომარემ, არ აღასრულეთ თითქმის არც ერთი იმ წეს-რიგებთაგანი, რომლებს დაცვა მიუცილებლათ საჭირო იყო ამ სხდომისათვის.

თქვენ ვერ უთხარიოთ, მაგალით. ყრილობას რიგინათ რითი თაედებოდა ქალების სასწავლებლის უფროსის ამორჩევა. მთელი იმერეთის და სამეგრელოს სამღვდლოებას ვგონა, რომ შორი-ზოგის ქალის შემდეგ მეორე კანდიდატკას უყრიდნენ კენჭს და თქვენ ამბობთ, რომ მე ისე არ მითქვამსო, მე კენჭი არ მიყრიაო (მაზე ძირს იხილეთ).

თქვენ არ ადგენდით პროტოკოლებს განჩინების დადების შემდეგ და არ უკითხავდით ყრილობას ამ პროტოკოლებს, ასე რომ ბოლოს, როდესაც სამეგრელოა და იმერეთის სამღვდლოება შესახებ პარალელური კლასებს გახსნისა, რომელზედაც იყო სჯა 7 ოკლ.

შეიტყო მეორე საღამოს, რომ თქვენ ჩაგეტანათ პროტოკოლში დაენიშნოს სამღვდლოების შემოსავლიდან ნახევარი და ნახევარი სანთლის ფულებიდან ამ პარალელურ კლასების შესანახავათ, სამღვდლოებამ იუცხოვა ეს და ასტყდა უკმაყოფილება.

თქვენ ვერ შესძელით, რომ სიტყვის გათავება დაეცალებია ყრილობას მ.მ. სტასისა, შოტკოვისათვის და სხვ...

თქვენ არჩევდით ერთ კითხვას და როდესაც ეს კითხვა გაუთავებლათ გადიდებოდა მეორის დღისათვის, მეორე დღეს სხვა კითხვას იწყებდით და ამ ნახევრად განსჯილ კითხვას სტოვებდით შემდგომისათვის (კითხვა ქართულ ენაზე აღძრული 7-ს საღამოს და გათავებული 8-ს; შემდეგ ქალ. სასწ. უფროსის კენჭის ყრის).

თქვენ, თავ-მჯდომარემ, არც ერთი წინადადება არ შეეცით ყრილობას, რომ თან არ დაგემატებინოს „ჩემს აზრით ეს ასე უნდა იყოს“, „მე გირჩევთ ეს ასე ქნათ“ და სხ. და სხ.

თქვენ, მოციქულებრივი თავგანწირულებით, ყლაპავდით ყოველწინა შეურაცხყოფას. თქვენ ვერაფერი ვერ უთხარით მ. პავლიევს, რომელმაც გამოგლანძლათ სხდომის დროს. ეს მოთმინება პირველად თქვენთვის საქები იყო, როგორც თქვენ დანახეთ, ყრილობისთვის კი ცუდი მაგალითი.

მაგრამ ეს სულყოფილი წვრილმანი. ამისთვის თქვენ სამღვდლოებაც არ უნდა გითხრას კაცმა. ალბათ, არ იცოდით და უცოდინარობას რა გეწყობა. ჩვენ უფრო სხვა საქმეზე გემდურით, მ. ბლაღოჩინო: ეს გახლავთ ქართული ენის საქმის თქვენგან ცუდად წაყვანი და საქალებო სასწ. უფროსის ამორჩევა, რომელსაც საუბედუროდ, მოყვა ის ცუდი შედეგი, რომ შემოიღო განხეთქილება მუთაისის და საქართველოს ეპარხიების სამღვდლოებთ შუა, რომელთაც, როგორც თქვენ ბრძანებთ, თამარ მეფის აქეთ არ ქონიათ ერთად ყრილობა.

მთელი სამღვდლოება, როგორც ერთი კაც, მონდომებული იყო, რომ სემინარიაში დაეწესებიათ ქართული კათედრა. არა ვითარ მსხვერპლს არ ზოგადეს ის ამ მიზნისთვის. ჩვენთვის ეს მეტად სასიხარულო იყო და სამღვდლოები-თხოვნით, დაეწერეთ წინადადება ყრილობის სახელზე, რომელზედაც მოაწერეს ხელი ოცდა ორმა მღვდლებმა (მეტე სპირო არ იყო). მქარხოსმა არ ინება, რომ ეს კითხვა ყრილობას გაერჩია, და პარველს მოსვლამდე გამოუცხადა ყრილობას, რომ თქვენ წყარო აღმოჩინეთ და მე ვეცდები, რომ ქართული ენის სწავლა უფრო უკეთესად წავიდესო; მაშინ ჩვენ გავსაჯეთ, რომ მთელი საქართველოს სამღვდლოებისაგან მიცემული თხოვნა თითონ მქარხოსს უფრო მოანდომებებდა და მისცემდა კიდევ საფუძველს სინოდთან შემდგომლობისას და ამისგანო გავაკეთეთ თხოვნა მქარხოსის სახელზე, რომ

მელშიდაც მოკლეთ მოკახსენეთ ჩვენი საქიროება და ესთხოვეთ შემდგომლობა უმაღლესს მთავრობასთან. (ამ თხოვნას გადმოვთარგმნი და დაებეჭდავ ამ დღეებში; ის იყო მოწერილი მღვდლებისაგან, თქვენ არ გინებებიათ ხელის მოწერა). ეს თხოვნა მართლა სამღვდლოებამ მქარხოსს, როდესაც ის მეორედ მივიდა სემინარიაში, და მქარხოსმა თქვენ გიბრძანათ წაგეკითხათ მისთვის ეს თხოვნა, რომელიც თქვენ მთელი სამღვდლოების თან-დასწრებით ხმა-მალა, დიაკვნურათ, წაუკითხეთ იმას. ამის შემდეგ, არ ვიცი, რათ ამბობთ თქვენ სტატიაში:

„შლიერ უსაფუძვლოთ ვახლავთ ნათქვამი, რომ ქართულად საქირო საგნების სწავლებამდე სემინარიაში თხოვნა მიეცესთ ექარხოსისათვის და მე მასზედ ხელის-მოწერა არმე ურევიოს?“

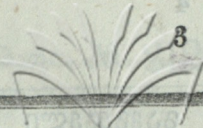
ამ ნაირ საზოგადოებისა და ბეჭდვის მოტყუილებას ეძახით თქვენ „ბეჭდვითი სიტყვის“ სიყვარულის? მართალია, მქარხოსმა არ წაიღო ეს თხოვნა, მაგრამ ხომ მისცა ის სამღვდლოებამ, ხომ მოისმინა მქარხოსმაც რაც ეწერა ამ თხოვნაში, ხომ უპასუხა სამღვდლოებს მე თითონ გვაკეთებ ამ საქმეს, ოღონდ წყარო აღმომიჩინეთო. სამღვდლოებამ ერთ-ხმით მოახსენ, რომ ჩვენ არაფერს არ ვზოგავთ ამის გულისათვისო. შემდეგ, როდესაც, რიგით, ამ ქართულ ენაზე შეიქნა სჯა, სამღვდლოება თანხმდებოდა შეეცა ხუთასი, თუ ექვასი მანეთი ამ საგანზე, თუ სწავლება სემინარიაში წავიდოდა ისე, როგორც იყონახსენები თხოვნაში. საქმე თითქმის გათავებულ იყო... მაგრამ მ. ლამბაშიძემ უცებ დახურა სხდომა და გადალო მეორე დღისთვის. მეორე დღეს, ნაცულად იმისა, რომ დაეწყო ამ კითხვის გათავება, თავ-მჯდომარემ დაიწყო ქალების სასწავლებლი უფროსის ამორჩევა. ამ ამორჩევამ—როგორც ყოველმა სხვა ამორჩევამ—დაბადა პარტიობა, უთანხმოებდა და როდესაც ამ გავაგრძელებულ გულებზე მამა ლამბაშიძემ ქართულ ენაზე დაიწყო ლაპარაკი, უთანხმოებამ იქაც გააწია. თუ ჩვენი თხოვნისამებრ ასწავლით, მაშინ წყაროს აღმოვაჩინეთ—ისეთი განუსაზღვრებელი განჩინება დადეს ამ კითხვისა.

„Tu la voulu Georges Dandin!“

აქ არ შემიძლია არ მოვიყვანო ერთი ფაქტი, რომელიც მამა ლამბაშიძის უკეთესი ხარაკტერისტიკა იქნება, დარწმუნებული ვარ. ამ ქართული ენის თაობაზე განჩინების რედაქცია შევადგინეთ მე, შოთის მღვდელმა მჭაროვმა და შიუკოვმა. ჩვენ გვინდოდა, რომ ყრილობას ეს განჩინების რედაქცია მიეღო. მაგრამ ყრილობას ვინ კითხა რედაქცია. მ. ლამბაშიძემ თითონ დასწერა ეს განჩინება და ამზადებდა ხელის მოსაწერად; მაშინ ჩვენ მიუახლოვდით იმის სტოლს და ესთხოვეთ, რომ მიეღო დამზადებული და მოთქრებული განჩინება. მ. ლამბაშიძემ ცალი თვლით განხედა ამ ჩვენ რედაქციას, ცალი თვლით გადმოიღო იქედამ უსტავის პარაგრაფები და უქაზის

რიცხვი და თითონ ჰანტირებდა, წარმოადგინეთ, ნაცულად უწინგე... ვანილის უქაზის სიტყვებისა: „შესანიშნავი მოვლენები საქართველოს სამოქალაქო და საეკლესიო ისტორიაში და საქართველოს ლიტერატურაში უნდა იკითხებოდეს...“ მამა ლამბაშიძემ დასწერა: „საეკლესიო ისტორია და საეკლესიო ქადაგებ...“ სამოქალაქო ისტორია და ქართული ლიტერატურა, ისეთი საგნები, რომლის კითხვაზე თითონ უწმ. სინოდის უქაზი ამბობს, მამა ბლაღოჩინმა გამორიცხა პროტოკოლიდან. რატომ, მამა ბლაღოჩინო? თქვენ, ჩვენი ქვეყნის ლიტერატურის მოყვარემ, რათ იწებეთ ეს, რამ შეგაშინათ! აქ მაინც წინ უქაზი მივიდოდეთ! თქვენ მეტს თუ არ ითხოვდით, რიგი, რაც იყო ის მაინც რათ არ ითხოვეთ?!

მეორე, მამა ლამბაშიძის თავ-რიკიანი მოქცევა, რომელზედაც მოგახსენებდით, იყო საქალ. სასწავ. უფროსის ამორჩევა. საქმე ასე იყო: ამ ადგილზე თხოვნა ქონდათ შემოტანილი ათ ქალს; ამთგან ყრილობამ მარტო ორი კანდიდატები აირჩია: მაროზ-ოვსკისა და მ. წერეთლისა. თქვენ, მამა ბლაღოჩინო, უნდა გეყარათ კენჭი ამ ორისათვის და, რომ თავ-მჯდომარის თვდარიგი გცოდნოდათ, უნდა გეკითხათ ყრილობისათვის ვისთვის უნდა გეყარათ კენჭი პირველად,—ამის გადაწყვეტა ან წილის-ყრით უნდა ყოფილიყო, ან სხვა რამე ნაირადვე და არა მოგვსენებიათ „თქვენი აზრი“ იმერეთის და სამეგრელოს მღვდლებთათვის (რომელთ კანდიდატკა იყო წერეთლის ქალი), რომ „რადგანაც ისინი არ იცნობდენ ამ კანდიდატებმა მიენდოთ საქართველოს ეპარხიის დებუტატებისათვის (რომელთ კანდიდატკა შეიქნა მაროზ-ოვსკისა) სასწავლებლის უფროსის არჩევა.“ თქვენ უნდა გამოგვსენათ ყრილობა იმის შეტყობიდან, რომ თქვენ ძალიანი ნდობა გაქვს მამა ბლოღოვსკისზე, რომელსაც, თავის მხრით, უფრო დიდი ნდობა ქონია დედა მაროზ-ოვსკისზე. სტატიის დასაწყისში მოგახსენეთ, რომ თავ-მჯდომარის ამ ნაირი ქცევა ბევრათ ვნებს საქმის რიგინათ წარმოებას. მაგრამ რაც მოხდა მოხდა. თქვენ უბრძანეთ ყრილობას, უყარეთ კენჭი მაროზ-ოვსკისათ. კენჭი უყარეს, ამოუვიდა მნ თეთრი და მ1 შავი; ეს კენჭები თქვენ გეჭირათ ხელში, თქვენ თითონ მთელი შეკრებულების წინ დასთვალეთ ისინი თითო თითოდ. მხლა კი პირადათ და ვახეთშიაც ამბობთ, კენჭი არ გვიყრია, ამორჩევა განზე მიდგომით იყოვო! თქვენ ამბობთ: „ზამოუკნაღე დებუტატებს, ვისაც სურდა მაროზ-ოვსკის ქალის დანიშვნა, მიმდგარაყენენ მარჯვნივ მხრით ზალაში და ვიაც სურდა წერეთლის ქალი, მარცხნივ მხრით. მაშინ და, რომ მაროზ-ოვსკის ქალის დროებით დანიშვნაზე განაცხადა ყველა დებუტატებმა სურვილი გარდა ათი დებუტატისა სამეგრელოდამ, რომ

ლობდა ამას და სამღვდლოება მთელი ერთი დღე, ათი საათიდან დაწყებული ღამის თერთმეტ საათამდე, იბრძოდა იმასზე. ზემოთადად, ჩვენ მეტის-მეტად შევწუხდით, რომ ამ კითხვამ საშინელი განხეთქილება ჩამოგდო სამღვდლოებს შუა, რომ სამწუხაროთ, მ. წერეთლისა სხვაგან არ ყოფილიყოს და სკოლდებოდა, რომ იმის გულისთვის, როგორც მეღნიცა ბრალიან და უბრალოზე ყვაროდნენ: „ტენჭი! ტენჭი!“

ზაგონილა ამ ნაირი პატიოსნება! ჯერ ერთი, განზე მიღვდომით მართო არ გათავებულა ამორჩევა; კენჭიც იქნა საჭირო, როგორც ესთქვიო; მეორე, ათ სამეგრელოს დგუტატს კი არა, ოც დათერთმეტს მივდღებს არ უნდოდით მორიზოვსკისა ამ ადგილზე, და მესამედ რაზე გაჯიუტდით, რათ მეორე კანდიდატს არ უყარეთ კენჭი, რიგი თხოუმშეწერილი მღვდელს გულისთვის, ასტყდებოდა ესრეთი ჩხუბი, დარწმუნებული ვართ ის მაშინვე უნას განაცხადებდა ამ ადგილზე.

თქვენ სრულებით დამალეთ ეს კენჭიც და ეს განხეთქილებაც თქვენს სტატიაში, როგორც მამა იესუიტები საფრანგეთის ისტორიის სახელმძღვანელოებიდან უმაღლავენ მოსწავლეებს ღიღს ფრანგეთის რევოლიუციას!

დასასრულთ ორიოდ სიტყვა მოგახსენოთ იმ „თფილისის მოამბის“ წარმომადგენელზე, რომელსაც თქვენ სამართლიანად უწუნებთ ყრილობაში თავის დატყვას. დამალვა რა საჭიროა, ეს წარმომადგენელი მე გახლდი და სრული ნება გაქვს ილაპარაკოთ ჩემზე რასაც საჭიროდ დანიხავო. მაგრამ არა მკონია, რომ იმაზე მეტი სთქვათ რასაც მე თითონ ვიტყვი ჩემ თავზედ. მე ყრილობაში, მართალია, ერთ კუთხეში უნდა სიმჯდარეყავი და მეწერა ის, რასაც გვიგონებდი, მაგრამ ამის და ნაცვლად მე მოსვენებას არ ვაძლევდი მღვდლებს, წამ და უწუწ ერთი ალაგიდამ მეორე ალაგზე გადავდიოდა და ხან ყურში უჩურჩულებდი, ხან ხმა-მალლა ველაპარაკებოდი და ანაფორაზე ვეწევოდი, რომ აქ ეს ეთქვა, იქ ეს გადაწყვეტილება მივღოთ. მე სრულიად არ გემღურათ თქვენ, რომ მე, სხვათა შორის, დამითხოვეთ გარე, მ. ტოკაევის წინადადებით. მე ის მიკვირდა, რატომ მინამდის არ დამითხოვეს, თორემ ამაზე ვინ გაგიბედავთ საყვედურს..

შოველ ყრილობას ჰყავს ერთი ისეთი კაცი, რომელსაც უგონებს ეს ყრილობა. მე, თუ შევიძლებდი და თუ ნება მექნებოდა, მიხდოდა ამ კაცის როლი მეტეირთა. ეს არის ჩემი უწესოების გამომსყიდველი...

ი. მეუნარგია.

დღიური

* * * პეტერბურლის ვახეთში იწერებთან, რომ ფინანსის მინისტრმა წინადადება

შეიტანა მინისტრების კრებაში, რომ მთავრობამ მოსპოს რუსეთში მარილის აქციზი. მაგრამ ამბობენ, რომ დანარჩენი მინისტრები არ ეთანხმებიან იმას; იმათი აზრით, ამ ჯგერობით ისიც საკმაო იქნება, მთავრობამ რომ მომეტებული ბაჟი დაადვას საზღვარ გარეთიდან შემოტანილ მარილსა.

* * * ღღეს, კვირას, თორმეტ საათზე, თავად-პუნაურობის ბანკში იქნება „წიგნის-ცოდნის გამეგრელებელი საზოგადოების“ საზოგადო ყრილობა გამგეობის და საზოგადოებას წევრების ამოსარჩევად.

* * * ჩვენ შევიტყეთ, რომ იმ ცეცხლის გამო, რომელიც ამას წინეთ გაჩნდა ხილზე, მირზოვის შენობის ერთ მალაზიაში, ორა კაცი დაჭერილი არისო, პატრონი და პრიკასნიკი ამ მალაზიისა, საცა პირველად გაჩნდა ცეცხლი. ამ დაჭერის მიზეზი ის არის თურმე, რომ ამათ განგებ ცეცხლის გაჩენას აბრლებენ...

* * * ხვალ, ორშაბათს 22 ოქტომბერს, თფილისისა ქალაქის რჩევას სხვათა შორის ორ საინტერესო საგნებზე ექნება სჯა:

მოხსენება ქალაქის გამგეობისა იმაზედ, თუ რა ღონისძიებით შეიძლება ქალაქის შემოსავლის მომატება.

აზრი გამგეობისა სასაფლავო ადგილის ამორჩევაზედ.

* * * ამ ჟამად ჩვენს ქალაქში ერთობ გახშირებულია ყმაწვილების ყელის-ტკივილის (დიფტერიის) ავადმყოფობა, რომლისგანაც, როგორც გვითხრეს, ბევრი იხოცებიანო. შარშან ზაფხულს ეს საშინელი ავადმყოფობა სტავროპოლის გუბერნიისაში იყო გავრცელებული და თითქმის სამესამედოთ გაწყვიტა იქაური ბავშობა.

იმედია, ჩვენი ექიმები ერთს რასმე საშუალებას იხმარენ და ამ თავიანთ ენერგიულად მოიქცევიან, რომ ეს ავადმყოფობა არ გავრცელდეს ჩვენში და ისეთნაირადვე არ გავიწყვიტოს ბავშვები, როგორც სტავროპოლის გუბერნიისაში.

* * * ამ თვის 10-ს პეტერბურლში ყოფილა სხდომა „რუსის წარმოებისა და ვაჭრობის წარმატების საზოგადოებისა“, რომელზედაც ერთს ამ საზოგადოების წევრთაგანს უფ. სიდოროვს მოუხსენებია კრებისათვის ზოგიერთი ცნობები შესახებ ქავკასიის ოქროს მადნებისა. უფ. სიდოროვმა სთქვა, რომ მე ორჯერ ვიყავი ქავკასიაში ოქროს მადნების საქმენელად და დავრწმუნდიო, რომ მდ. თერგისაკენ ოქრო სრულიად არ მოიძებნებაო; მუთაისის გუბერნიისაში (მდ. ინგურზე, სვანეთში) და ზაქათალის მანრაში, მართალია არის ოქროს მადნები, მაგრამ ისე ცოტა, რომ მუშაობათაც არა ღირსო.

მაგიერად ქავკასიაში მარჯაქანა-ქალაქი ბევრი სხვა მადნებელი ქალაქი მაგალითად რკინის, თითბრის, ტყვიის, ვერცხლისა და სხვ. მაგრამ, რადგან იქ ერთის მხრით მუშის შოვნა ძალიან ძნელია და მეორეს მხრით გზები არ არისო, ამის გამო ამ მადნებით სარგებლობა ერთობ ძვირად ჯდებაო.

* * * ბაზეთს „ქავკასში“ იწერებთან შარსიდან, რომ ამ ქალაქში იხსნება სამკლასიანი საქალაქო სასწავლებელი. მასული ენკენისთვის 9-ს შარსში გაუხსნიათ აფთიაკი, რომლის პატრონისთვისაც ადგილობრივ მთავრობას 3,000 მ. მიუტია შესაწევნელად.

* * * მუთაისიდან გეწერენ, რომ იქაური საქალბო ბიძნაზიის ქალები შევიწროებული არიან იმის გამო რომ ამ ბიძნაზიის მთავრობა სხვა და სხვა ისეთს რამეებს თხოულობს შავირდებისაგან, რომლის შესრულება ამათ ერთობ ენეღდებათო. სხვათა შორის, ქალებისათვის გამოუტყდადებით, რომ უეჭველად მალალ-ქუსლებიან პოლსაპოტკებით და კალომებით უნდა იაროთო, ახალ-ახალი წიგნები და ძვირფას ყდაში უნდა გქონდესთ, აგრეთვე რეყულები უნდა იქანიონ სუთი თეთრისთვის და სუთი შავასთვის, დაკერებულის და ძველის კაბით სიარული არ შეიძლებაო, საწერელიც უეჭველად იმისთანა უნდა იყოს, როგორც გამოცხადებულიაო და სხვ. მაგრამ ამაზე უფრო ძნელი კიდევ ის არის, რომ ვიღაც ვაჭრისათვის მოუტანინებიათ კლიონკის შლიაპები და შავირდებს გამოუტყდადეს, რომ ყველამ ეს ამგვარი შლიაპები უნდა იყიდოთო. რადგან ზამთარი მომავალია და კლიონკის შლიაპებში ქალებს შესცივათ, ახლა ბაშლაყების ყიღაც გამოუტყდადეს, ამასაც კიდევ ფარმისას თხოულობენ.

ჩვენ გვაკვირებს ამგვარი ერთობ წვრილი მოთხოვნილება მუთაისის საქალბო ბიძნაზიის მთავრობისაგან; გვაკვირებს მით უფრო, რომ თითქმის არცერთი ამგვარი მოთხოვნილება არ არის თფილისის საქალბო ბიძნაზიაში, სადაც ამას გარდა სწავლის ხარჯი, სუთი თუმნის მაგიერ, რომელიც მუთ. ბიძნაზიაშია დანიშნული, არის მხოლოდ ოთხთუმან ნახევარა. შლიაპაც აქ როგორიც მსურსთ და როგორსაც შეძლება ნებას აძლევს, იმისთანას იხურვენ, აგრეთვე ფხსაცმელებს და სხვ.

განცხადებანი

ყმაწვილი კაცი ამზადებს ბავშვებს პირველ და მეორე კლასისთვის. მსურველს შეუძლია თვისი ადრესი დასტოვოს „ღროების“ რედაქციაში.

გამგებელი კომიტეტი მუთაისის სასწავლებლების დარიხ მოსწავლეთა შემადგენლის საზოგადოებისა აცნობებს უფ. ამ საზოგადოების წევრთა, რომ, მიმდინარე ოქტომბრის თვის 21 რიცხვს, დილით ათ საათზე, ქ. მუთაისის პროვინციის სადგომზე (თბილისის ქუჩაზე, ლინჩევსკის სახლებში) იქნება მორიგი საზოგადო კრება.

საზოგადო კრების განსახილველი საგნები:

1. მოსმენა საზოგადოების მოქმედებისა წარსული წლის განმავლობაში.
2. განხილვა საზოგადოების ხაზინადრის წლიურის ანგარიშისა.
3. აღრჩევა გამგებელი კომიტეტის წევრთა.
4. აღრჩევა მოთვლ-ყურეს კომისიის წევრთა.
5. განხილვა სასწავლებელთა და წინადადებათა საზოგადოების მიზნების უკეთ მიღწევისათვის.
6. განხილვა გამგებელი კომიტეტის წინადადებისა საზოგადოების წესდების რომელთაზე მუხლთა შეცვლაზე და თვით წესდების შეჩვლაზე.
7. განხილვა კითხვებისა საწევრო ფულის შემოტანისათვის საზოგადო ერთნაირი ვადის დადგენაზე.
8. განხილვა გამგებელი კომიტეტის დარიგების (ინსტრუქცია) პროექტისა და დამტკიცება მისი.

1880 წლისათვის. მიხედვით ამ მოთხოვნისა არ დასრულებს, იმათ ტრაქტირებსა, ხარშოვნიკებსა და პასტიალი დეორებს უპრავა უეჭველად მომავალი 1880 წლის 1 იანვარს დაკეტავს.

დელანი

(პროპისი) სურათებით

შედ. ან. ჯუღელისაგან

გამოვიდა და ისყიდება შემდეგ ადგილებში:

თბილისს: ჩარკვიანის, ვაჩხაძის და ბრიჭუროვის წიგნის მაღაზიებში, მუთაისს: სასულიერო სასწავლებელში და ანტ. ლორთქიფანიძის ბიბლიოთეკაში,

სამეგრელოში: სასულიერო სასწავლებელში დ. სუჯუნას თოფურაძის ლუქანში და აბაშაში უფ. ანტ. კეკელიასთან შკოლაში,

მზურგეთს: სასულიერო სასწავლებელში,

ხონში: შუ. ჭალაგანიძესთან, **ბორს:** სასულიერო სასწავლებელში,

თელავს: სასულიერო სასწავლებელში და ხირსელოვის წიგნის მაღაზიაში,

სიღნაღს: შუ. პ. ბალაშვილთან.

შასი ერთის ეგზემპლიარისა აბაზი.

შველა წიგნების მაღაზიებში თფილისში და მუთაისში

იხილვა

თავისუფალი ბატონიშვილი

ხუთ-მოქმედებიანი დრამა
ბადმოკეთებული პ. მესხისაგან

ამოვიდა და ისყიდება ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში ბროშურა

„ჩვენი დავ-გმირები“
(მართველი მწერლების სურათები)
სტეფანე ჭრელიაშვილისა
შასი ერთი აბაზი

(4-4)

ბ. ჩარკვიანის

მართული წიგნის მაღაზიაში, მამეეთის ეკლესიის შენობაში, № 1 და იხილვა შემდეგი ახალი მართული წიგნები:

თვალ-საჩინო სწავლა ახლად შესრულის ემაწილეებისათვის სახალხო შკოლებში. შედგენილი მიხ. ჭიჭინაძისაგან—ფასი 40 კაპ.

ბანჯგვლიანი ფუტკარი—თხ. ავენარიუსისა ნათარ. აღ. აბაზი-ქსაგან—ფასი 15 კაპ.

ბლახის ნამბობი მოთხრობა ილია ჭავჭავაძისა. ბამ. არ. საფაროვისაგან ფასი 25 კ.

რამდენიმე სურათი ყაჩაღის ცხოვრები დამ პოემა ილია ჭავჭავაძისა გადმობეჭ. ეურნ. „ივერიდიგან“ ფასი 10 კაპ.

ცოლი თუ გინდა ეს არის, ვოდველი მასილ აბაშიძისა ფასი 10 კ. და სხვა-და-სხვა ქართული წიგნები.

Въ Тифлисъ. Книжный магазинъ Григорія Чарквіани въ зданіи Кашветской церкви, № 1 и 2.

თფილისის ძალაჟის გამგებლისაგან

ძალაჟის გამგებობა უცხადებს ტრაქტირებისა, ხარშოვნიკებისა და პასტიალი დეორების პატრონებს, რომ, თანახმად ტრაქტირების წესდების § 17 მუხლსა, ისინი ვალდებული არიან ამ ოქტომბრის (დებინობისთვის) განმავლობაში შემოიტანონ ძალაჟის გამგებობაში ხვედრი ფული და მიიღონ ვაჭრობის უფლებისათვის ჯაროვანი მოწმობა

რპ. გზა.	დღია.	საღამ.	II კ.	III კ.	ბელეგრადი	მან კაპ.	მაზანდა	მან კაპ.	თფილისის სამკურნალო.
თფილისი	9 21	5 18	8 კაპ.	8 კაპ.	მცხეთის სიტყვა თფილისიდან.		თფილისი 9 ოქტომბ.		მრევნ. მკიდ., წინ. მძღვაროვ. სახლი.
მცხეთა	10 11	6 27	85	44	ქადაგანის აქეთა მხრის ყველა		შქვ. თეთ. ბანჯისა ფუთ.	2 55	აგათმეფებს მიიღებენ ყოველ
ბორი	11 58	9 43	3	1 53	ქადაგანში	50	შქვ. წითელი	2 20	დღე დილის 8 საათიდან 10-დინ.
ხარშოვი	1 29	11 57	4 73	2 42	როსტოვს, მდებსა, მოსკოვს,	2	ჭერა ფუთი	1 40	მ. რ. შ. ა. თ. ს.: ლისიცივი და
სურამი	1 44		4 90	2 61	პეტერბურგს, პარშავს	2	ბამბა მრევნისა, ფუთი.	8 65	ბარ. ლევიჩი—შინაგ. ავთამეფობის.
ქვრივი	5 49		7 21	3 69	მსხალეთში, შვეიცარიაში.	3	— აპერიკისა, ფუთ.	9 30	სამშაბათს: მერმიშვი შინაგ.
რონი	6 57		8 44	4 31	იტალიაში და საფრანგეთში.	3 50	ბაგენტადი ბამბა ფუთი.	11 70	ავთამეფო; რეიხი—თვალის, შურავ-
სამტრედია	7 51		9 66	4 93	ინგლისში.	3 75	მატყელი თუშური ფუთი.	8 20	ლევი—ვენერიულის, და კანისა; ბა-
ახალ-სენაკი	8 43		10 71	5 47	ფოქტა		— თ. რაქამისა ფუთი	3 70	ბოვი—გულისა და შინაგ.
ფოთი	9 50		12 24	6 26	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გარეთ, მუთაისს, რუსეთს—ყოველ		აბრეშუმი ნუბური სტ.	2 10	მ. თ. შ. ა. თ. ს.: ლისიცივი—ში-
ფოთი	9 3				დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და		ჭონი ფუთი	5 80	ნაგ, ასტუ-ცატუროვი—ქალისა და
ახალ-სენაკი	10 14		1 53	7 8	ხუთშ. მზურ.—პარასკ. და ორშ. ქა-		ჭონის სანთელი ფუთი.	7 60	ბავშვების ავთამეფ.
სამტრედია	11 5		2 61	1 33	ხეთს—სამშ. და შაბ. ბ) მუთაი-		ჭონის სანთელი ფ.	11 65	ნაგ. ავთამეფ. და შურავლევი—კანის
რონი	12 13		3 84	1 97	სიდან: თფილისისა და შოთისაკენ—		— ცხვრისა, ლიტრა		და ვენერიულის.
შვირილი	1 18	ლაგე.	5 3	2 56	ყოველ დღე კვირას გარდა. მზურ-		— სპირტი ვედრო	4 50	პარასკევის იქნებთან: ლისი-
სურამი	5 12		110 734	3 74	გეთს—ორშ. და პარასკ.		შქარი ბროცა ფუთ	7 25	ცივი, შინაგ.; ასტუ-ცატუროვი—ვე-
ხარშოვი	5 39		1 37 7 51	3 84	წიგნის გაგზავნა რუსეთში	კაპ	— ფხვნილი ფუთი	5 70	ნეტ. და კანის; ბამბავი—გულისა და
ბორი	7 5		4 89 24	4 73	და სამზღვარ გარეთ:		შავა რველი გრვ.	65	შინაგ. ავთამეფო.
მცხეთა	8 50		6 59 11 39	5 82	ლა წიგნის	3	ხეთი ქუნჯუთისა ფუთი.	14	შაბათს: მერმიშვი, შინაგ.; შურ-
თფილისი	9 31		7 56 12 24	6 26	დაბეჭდვის (სამი მისხალი)	7	თამბ. ქო საშუალო ფთ.	6 70	ავლევი.—ვენერ. და კანის რეიხი—